

GAZETA POLSKA

W BRAZYLIJI

Warunki prenumeraty

W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 10 pesów, w Ameryce Północnej i reszty zagranicy 3 dolary. Numer pojedynczy: 300 reisów. Wychodzi raz na tydzień. gawęze w wady, w objętości 8 stron

Adres dla listów i przesyłek pieniężnych („Vales postaes“ i „cartas com valor“)

„Gazeta Polska w Brazyliji“
Curityba — Parana — Caixa postal B.
Redakcja i Administracja
mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 6
blisko Uniwersytetu Parańskiego.

REDAKTOR I WYDAWCA: FRANCISZEK WOCHNIK

N. 13

Kurytyba Sroda dnia 25 marca 1925

Rok XXXIV

Mniejszość polska na Litwie.

W ciągu pięciu stuleci naród polski wlał do obszaru narodowego Litwinów niemalo krwi i włożył niemalo pracy cywilizacyjnej. I jedno i drugie dotyczyło w czasach pierwszej Rzeczypospolitej przeważnie warstw ludności wówczas czynnych politycznie i społecznie: stanu rycerskiego, duchownego, a w dalszym rzędzie i mieszczaństwa.

Lud dostał się najpóźniej pod polskie wpływy kulturalne. Oddziaływały one do dni ostatnich na wieś litewską nie wprost z Polski, lecz drogą pośrednią: z przepojonych już wcześniej polskością miejscowych ośrodków miejskich. Przedewszystkiem z Wilna, Kowna, a następnie z Kiejdan, Wilkomierza, Poniewieża itp. Układ polskich zespołów na Litwie najwyraźniej wskazuje, zależność ich od miast.

W ostatecznym wyniku łączenia się tradycji miejscowych litewskich z polskością polszczyła najgruntowniej mieszczaństwo i inteligencja miejska. I w tej jednak sferze litewskość, jako patriotyzm krajowy, zespala się zgodnie z polską kulturą aż do dni ostatnich. To też, gdy wpadło dziś stanąć w obozie polskim czy litewskim, zaszyły niekiedy rozłamy w rodzinach. Jeden z jej członków jest „polskich przekonana“, inny zaś „litewskich przekonana“, jak to mówią o sobie oby odnośnie.

Gdy poczucie narodowości okrzestamy jak „polityczne przekonanie“, więc pojęcie zmianie, dowodzi to, iż niema tam jednolitego tła duchowego. Są wyraźnie dwa. Zwycięza raz poczucie zespołu z narodem litewskim, to nowu z polskim w wyniku często smutnych magani się jednostki z sobą.

Wypadki powyższe zdarzają się przeważnie raczej w sferach inteligentnych, lecz mniej zamożnych i kulturalnych, a silniej zróżnicowanych w kraj, którego przez całe życie nie opuszczają.

Do czasów ostatnich nie zachodziła konieczność określenia narodowości. Dopiero warunki wytworzone po wojnie, w skutek walki wypowiedzianej na śmierć i życie polskości w Litwie, zmuszają do wypowiedzenia się za którąś ze zmagających się grup narodowych.

Jeżeli wypadki różnic w narodowym samopokreśleniu zdarzają się wśród warstw względnie inteligentnych, to cóż powiedzieć w sprawie wyboru narodowości w łonie ludności wieśniaczej, wśród szlachty zagrodowej i drobnego mieszczaństwa!

Właściwie poza sferą omawianych przezeń wewnętrznych pozostało na obszarze Litwy Kowieńskiej z jednej strony kilka tysięcy rodzin inteligencji do gruntu i zdecydowanie polskich, z drugiej zaś kilka tysięcy rodzin włościństwa litewskiego, przeważnie na Żmudzi i w Suwalszczyźnie, które nie znoszą żadnego wkładu polskiej kultury. O najmniej zaś pół miliona ludzi dotkniętych tu było lub jeszcze jest w przełomie narodowościowym. Obecna chwila historyczna powołała je nakazem swym do opowiedzenia się ostatecznie za jedną z dwu możliwości, noszonych do niedawna zgodnie w sobie.

Sądząc z wyników powszechnych wyborów do sejmiku, dotychczas 150.000 ludzi miało stanąć w Litwie na gruncie pol-

skości. Stanowi to 7,1 proc. ogółu wyborców. Niepodobna jednak uważać tych ludzi za uratowanych trwale dla sprawy narodowej. Ucisk bowiem jest dobrą metodą hartowania jedynie ukształconych już jednostek. Będąc zaś w okresie formowania się części ulegają mu, gdy oddziaływanie przez czas dłuższy. To też wyniki pracy wyborczej Polaków na Litwie kowieńskiej nie powinny ludzię nikogo. Po pierwsze dlatego, że głosów polskich powinno być co najmniej dwa razy tyle. Mniejszość polska zupełnie uświadomiona mogła być bez przesady liczyć w Litwie Kowieńskiej w momencie obecnym nie 150.000, lecz 300.000 głów, czyli około 15 proc. ludności. Strata więc jest ogromna.

Następnie powodów do tryumfu ze względu na powódź niema i dlatego, że nie tylko możemy, lecz wręcz musimy przewidywać liczebny wzrost mniejszości polskiej w Kowieńszczyźnie.

W istniejących tu bowiem warunkach walka przedstawicielstwa politycznego w sejmie zapowiedziana w programie wyborczym, jak również cała praca narodowa poza sejmem nie może być wydarna. Lud zaś żąda widocznego wyników: szkolnictwa polskiego, języka rodzinnego w kościele, chleba na urzędach państwowych itp. W tych rzeczach zaś, mimo usiłowań dotychczasowych, stan raczej pogarsza się, niż poprawia. Brak ludzi do pracy społecznej, brak środków materialnych i brak stosunków praworządnych stanowi więc poważne zagrożenie mniejszości polskiej w Litwie.

W r. 1914 trzecia część obszaru Litwy Kowieńskiej licząc tu większą i mniejszą własność, należała do Polaków. Obecnie ogromna większość tego skarbu została narodowi polskiemu siłą wyrwana z rąk. Polska inteligencja zawodowa, rzemieślnik i robotnik polski, usunięci są ostatecznie z posad państwowych, a przeważnie i samorządowych.

Spółeczeństwo polskie biednieje tu z dniami w sposób zastraszający. W tych warunkach słabość ducha rozrastać się musi. Najtrudniejszą okolicznością walki z uciskiem, którą odczuwa grono ludzi, prowadzące głównie te zapasy jest zupełny brak praworządności. Spółeczeństwo polskie nie czuje w Litwie Kowieńskiej najszczerzej bodaj podstawy prawnej, o którą oparłszy się, mogłoby bronić się skutecznie. Wszystko w Litwie polega na dowolności, czyli na złej woli warstw rządowych w stosunku do polskiej mniejszości.

Jako przykład najjaskrawszy tego stanu nadmienimy, iż w państwie litewskim brak instytucji, któraby tłumaczyła i objaśniała ustawy obowiązujące. — Władza wykonawcza, czyli w praktyce każdy urzędnik, może rozumieć przepisy ustaw według swego widzieli się. W wyniku takiego postawienia sprawy otrzymuje się pasmo nadużyć, począwszy od ministerstw, a skończywszy na władzy prowincjonalnej.

Wiadomości z Polski

WYPADEK KS. SAPIEHY

Dnia 10 lutego biskup krakowski ks. Sapięha padł ofiarą wypadku samochodowego, który szczęśliwie jednak nie pociągnął za sobą poważniejszych skutków. Mianowicie, podczas podróży samochodem z Krakowa do Wadowic podczas zjeżdżania z góry hamulce odmówiły posłuszeństwa i automobil przewrócił się do góry kołami, przygniatając biskupa, jego kapelana i szofera. Odniesli oni lekkie kontuzje. Senator Lewakowski przejeżdżający właśnie tą drogą odwiózł biskupa z powrotem do Krakowa. Wojewoda krakowski złożył ks. biskupowi gratulację z powodu ocalenia.

STANOWISKO POLSKI W GOSPODARCE MIĘDZYNARODOWEJ.

„Gazeta Warszawska“ podaje wywiad z wielkim przemysłowcem francuskim i eksministrem Louchere, który oświadczył, że Polska powinna wrócić głęboko w życie gospodarcze Europy jako kraj produkujący i przemysłowy. Nie może ona pozostać poza organizacją która w najbliższej przyszłości powinna uregulować dziedzinę międzynarodowej produkcji Europy i położyć kres dziedzinie wymiany. Francja dopomoże z całej siły Polsce w zajęciu miejsca które się jej należy.

SOWIETY WYSYLAJĄ SWE BANDY DO POLSKI.

Z Warszawy donoszą: Dnia 11 lutego miało na folwark Durbv pod Równem dokonać napadu. Banda sowiecka czekała dogodnej pory, by wykonać swój zamiar. Udało się jednakże przed czasem uwiadomić posterunek K. O. P. Urządzono więc zasadzkę. Bandyci wpadli w nią najzupełniej. Z 13 bandytów wpadło w ręce posterunku 11-tu, a wraz z nimi karabiny, granaty, amunicja i całe uzbrojenie bandy. Dwóch uszło.

Okazało się, że dwóch z aresztowanych, to dwaj zawodowi specjaliści i organizatorzy band dywersyjnych formowanych w bolszewji. 6 bandytów okazało się wysłannikami bolszewickimi, a reszta mieszkańcami okolicznych wsi. Dwa uczestnicy napadu, którzy zdolali zbiec, są osaczeni i zostaną również schwytani. Pod Wilnem, w powiecie wileńskim przychycono dowódcę band dywersyjnych, niejakiego Lisa.

STATYSTYKA BEZROBOCIA.

Statystyka międzynarodowej federacji związków zawodowych w Amsterdamie, opierająca się na danych zbieranych przez organizacje robotnicze wykazuje, iż w końcu r. ub. największą liczbę bezrobotnych miała Rosja 1.300.000, następnie Wielka Brytania 1.158 000, dalej Niemcy 436 450, Polska 153 245. Włochy 134.719, Austria 130.000, Czechosłowacja 73.006 i Holandia 65 740.

W porównaniu z danymi wcześniejszemi największy spadek liczby bezrobotnych wykazują Niemcy, następnie Czechosłowacja, i Włochy. W Anglii bezrobocie w porównaniu z r. ub. zmniejszyło się w bardzo nie-

znaczny stopniu. Zmniejszanie się bezrobocia we wszystkich krajach zostało zachwiane we wrześniu przez przyrost bezrobotnych prawie we wszystkich wymienionych krajach. W Polsce we wrześniu również ujawniła się tendencja do wzrostu bezrobocia, wzrost ten jednak jest w porównaniu z innymi krajami mniejszy. A więc 3 stycznia było bezrobotnych 163 080, 10.1 — 165 160, 17.1 — 168 880, 24.1 — 172 420 W grudniu roku ub. bezrobotnych było 150 tysięcy.

NOWE ŹRÓDŁA NAFTY W POLSCE.

Wedle wiadomości, nadesłanych z Borysławia, dowieziono się ropy na polach Mraznicy, które do tej pory uchodziły za pola gorszej jakości, mianowicie w szybie „Józefa“, należącem do Tow. „Galicja“, wybuchła ropa z taką siłą, że do tej pory zbiera się dziennie 18 cystern. Jest to, jak na obecne stosunki, produkcja niebywała, przeliczona zaś na dolary, przynosi dziennie Towarzystwu około 3.600 dolarów.

PRODUKCJA SREBRA NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

Produkcja srebra w Polskiej części G. Śląska w ostatnim roku znacznie wzrosła. W r. 1923 wyprodukowano 4072 kg. srebra w pierwszych 10 m-cach 1924 r. 8172 kg. Za cały rok według przybliżonych obliczeń produkcja srebra przekroczy 10 tys. kg. Liczba wojenną (1913 — 7389 kg.) wykazuje duże zwiększenie się.

O ROZBUDOWĘ FLOTY HANDLOWEJ.

W min. przemysłu i handlu rozważane są obecnie zasady rozbudowy i uruchomienia własnej floty handlowej. Chodzi o utworzenie wielkiego towarzystwa nawigacyjnego z udziałem kapitału rządowego i społecznego. Towarzystwo to ma otrzymać nazwę „Polska flota narodowa“.

WYSTAWA POLSKA W BUDAPEŚCIE I WYSTAWA WĘGERSKA W WARSZAWIE

Narodowy Związek kobiet węgierskich i narodowy Związek kobiet polskich odbyły ostatnio w Warszawie narady, na skutek których mistrzowie sztuki stosowanej zorganizują w kwietniu wystawę w budapeszteńskim muzeum sztuki, natomiast w Warszawie urządzona zostanie wystawa węgierskiej sztuki stosowanej. Urządzenie tej wystawy, które zawdzięczać należy staraniu hrabiny Rafael Zichy, służyć będzie świadectwem przyjaźni węgierskiej polskiej i przyczyni się do umocnienia tej przyjaźni.

OPIEKA NAD DZIEĆMI GRUŻLICZNIEMI.

W Warszawie bawi obecnie p. Louise Segneau, przedstawicielka fundacji Rockefellera w Paryżu, generalna wizytorka instytucji przeciwgruźlicznych we Francji P. Segneau odbyła w min. pracy i opieki społ. dłuższą konferencję z naczw. wydz. opieki nad dziećmi w Polsce ze specjalnym uwzględnieniem opieki nad dziećmi gruźlicznymi. P. Segneau wyraziła żywe uznanie dla pracy rządu polskiego w dziedzinie opieki nad dziećmi i młodzieżą.

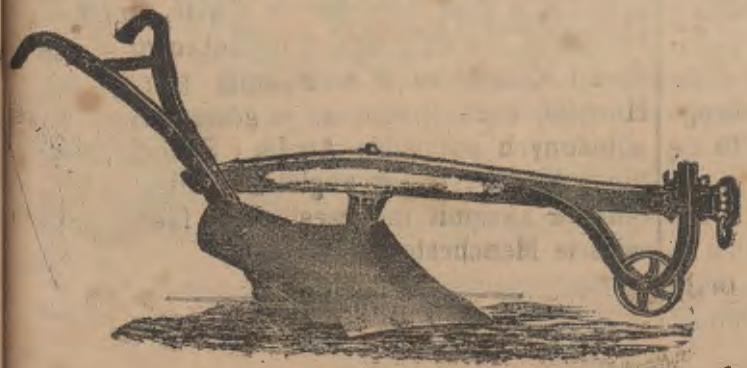
Polskie maszyny narzędzia rolnicze

Polska Spółka Handlowa

Sociedade Commercial Limitada

(Curityba — Rua Pedro Ivo 25 — Caixa Postal 204)

zawiadamia, że otrzymała z Polski pierwszy transport plugów, obsypników, opielaczy, maszyn do kopania ziemniaków i t.d. Ze względu na stosunkowo małą ilość towaru, należy się spieszyć z zamówieniem. Dalsze transporty wszelkich maszyn i narzędzi rolniczych z Polski jakoteż polskich lokomobili nastąpią już niebawem.

TELEGRAMY

Z całego świata

Polska — Zostały powtórnie usta-

— Sejm śląski jednogłośnie zaprote-

— W dniu 16 b. m. odbyła się w

Przez ministrów p. Grabski, ogwiał

— Brazylja. — Z Paryża telegrafują,

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Dzienniki angielskie omawiając

— Rząd angielski gotów jest wziąć

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

— Włochy. — Towarzystwo okrętowe

— Z Turynia donoszą, że sławny most

— W Londynie zmarł lord Curzon,

— Sekretarz Watykan, kardynał

— Po zwiedzeniu Ziemi Świętej przy-

p. Skrzyńskim, który odrzucił stanowczo

Po konferencji z angielskim ministrem

— Biskup strasburski, Ruch i deputo-

— W senacie francuskim odbywają

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

prawicowo przedstawił kandydaturę by-

— Strajk funkcjonariuszów kolejowych

— W Senacie francuskim odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

i zażądał specjalnych kredytów, których

— Z Londynu donoszą, że

— W Senacie francuskim odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

— Senat francuski odbiera

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

— Z powodu święta Zwiastowa

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

— W ubiegły piątek powrócił z

Rozmaitości.

— BOCIANY WRACAJĄ. W powiecie

— ILE GATUNKÓW W ZWIERZĄT I ROSLIN

— 400-000 DZIECI ZGŁODNIAŁYCH

— OTRUŁ 23 KOLEGÓW. W Chinach

— NIEMIŁA POMYŁKA. W jednym z

— RASPUTIN ŻYJE? Rzecz nie do u-

— ZAWZIĘTOŚĆ NIELUDZKA. Stany Zje-

— NIEMĄDRE WYSIĘKI LUDZKIE. Lat

— KRÓTKO A WĘZŁOWATO. Naszy

— KRÓTKO A WĘZŁOWATO. Naszy

— KRÓTKO A WĘZŁOWATO. Naszy

— KRÓTKO A WĘZŁOWATO. Naszy

— A teraz... — To ostatni... — O Boże... — Złoty... — W tym...

Wezwanie.

Ponieważ księża Misjonarze Łazaryści, redaktorowie faktyczni „Ludu”, pomimo że zawsze głoszą, iż z nikim walczyć nie chcą i nie chcą, już po opuszczeniu przez redakcję „Gazety Polskiej” **dwukrotnie małe zaata-**rowali posiadając w dalszym ciągu o prawo korespondencji nadesłanych do redakcji „Gazety Polskiej”, chociaż kilkakrotnie zapraszaliśmy ich do zbadania i sprawdzenia oryginałów korespondencji w redakcji „Gazety Polskiej”, zmuszony jesteśmy niniejszym wezwać **ks. Jana Rzymelkę** jako przełożonego i wice-wizytatora księży Misjonarzy Łazarystów i politycznego naczelnego redaktora i inspirowca „Ludu”, aby w towarzystwie oświadczył, uczciwych i bezstronnych sądów prawych, uczciwych i bezstronnych sądów do redakcji „Gazety Polskiej” i nam sprawdził, czy drukowane korespondencje za czasów redagowania przez redakcję „Gazety Polskiej”, są słuszne — aby następnie w „Ludzie” ogłosił wynik przeprowadzonego sprawdzenia. Zarazem wzywam ks. Jana Rzymelkę, aby takiemu samemu sprawdzeniu podlegały korespondencje „Ludu”, szczególnie te, które były podpisywane tylko pierwszymi literami.

Gdyby niniejszym wezwaniu ks. Jan Rzymelka nie uczynił zadość, zmuszony byłbym, jakkolwiek z wielkim sercem, uważać go za pospolitego oszczercę i tryganta dla którego stosowniejszym byłoby obywatel żydowski, niż czcigodna mata kapłańska.

Przy tej sposobności pozwolam sobie także redaktorom „Ludu” bardzo życzliwie radą, a mianowicie, aby pozostali w spokoju sprawy, które do nich nie należą i zajęli się więcej swymi parafami, które, jak np. Guarany i Cruz Machado, baczniejszej i troskliwszej opieki duszpasterskiej potrzebują.

Ponta Grossę pozostawiam w spokoju, bo jej nie zdobędziecie, jak nie zdobędzie Kurytyby.

IGNACY SKLARSKI był redaktorem „Gazety Polskiej”.

Sao Paulo.

Agencja Havasa donosi, że rząd stanu S. Paulo ma zamiar przemieścić w Nowym Jorku pożyczkę w sumie 135 tysięcy kontów na 8 proc. Rokowania o tę pożyczkę są przeprowadzone pomysły, tak, że zostanie ona wkrótce realizowaną.

Rio de Janeiro.

Obrzymia stacja radiotelegraficzna zostanie zbudowana w Rio de Janeiro przez „Radio Corporation of America”. Będzie to drugą z rzędu największą stacją tego rodzaju w Południowej Ameryce i będzie pozostanie wiele w tyle poza Buenos Aires. Zbudowaną zostanie w pobliżu Rio de Janeiro między miejscowościami Sepetyba i Santa Cruz. Przewidziane jest zbudowanie 12 wież stalowych o wysokości 120 metrów, do czego potrzeba będzie 1800 ton stali. Na budowę fundamentów zużyje się 10 tysięcy ton cementu, a na urządzenie stacji 130 kilometrów drutu miedzianego. Maszyny, które zajmą przestrzeń 2500 metrów kwadratowych, produkować będą siłę tryśmowa (1.000) kilowatów. Stacja ta będzie mogła przyjmować i wysyłać telegramy w odległości 12 tysięcy kilometrów, tak, że będzie mogła porozumiewać się ze wszystkimi częściami świata. Koszt budowy tej stacji obliczone są na jeden milion pięćset tysięcy funtów szterlingów. Budowa jej ma być rozpoczęta w pierwszym bieżącego roku.

Korespondencje.

Porto Lucena (Rio Grande do Sul) 2 lutego 1925

Szanowna Redakcja,

Przepraszam uprzejmie umieszczyć tych parę słów w swym poczytnym piśmie — jak tu żyjemy na granicy argentyńskiej. W naszym w ciągłym strachu, ale to z powodu na późniejszej Tym razem napiszę o sprawie, która nas go. bi. Dnia 16 października 1924 mieliśmy mróz który zniszczył nam liżon, tak że pola zostały czyste. Kto jeszcze miał czas i siłę, to sadził go drugi raz. Potem przyszła szarańcza przychodziła i ośmieszona przez 15 dni, — potem przyszła szarańcza i co szarańcza nie zniszczyła, to szarańcza wysuszyła. Szczęściem jeszcze

dla nas było, że jak szarańcza przyszła, to pszenica miała już twarde ziarno, więc już jej nie zaszkodziła. Pszenica rodzi się tu dobrze, tylko rząd nie dba i kolonista ma mało pszenicy do siania. Oprócz tego brak nam narzędzi. Pszenica tu tania, — obecnie worek (60 kg) kosztuje 163000.

Potem wylęła się nowa szarańcza. Dopóki była susza, tośmy ją niszczyli i palili, ale 11 grudnia s. adł deszcz i padał prawie trzy tygodnie. Uniemożliwił nam roboty w polu i palenie szarańczy, więc kopaliśmy rowy i zasypywali ją ziemią i trucizną. Jednym słowem bieda. Do tego wszelki transport przez rewolucję wstrzymano. Wszystko co koloniści potrzebują wędziarze podnieśli do niebywałej ceny, tak że paczka gwóźdź kosztuje teraz 83000, kilo kawy 53500 i t. p. i jak tak dalej pójdzie to nie wiemy jak będziemy żyć. Miałbym dużo do pisania, ale to pozostawiam na później, bo teraz to człowiek boi się własnego cienia.

Kolonista Józef Dylński.

Ostatnie wiadomości.

Polska — Z Paryża donoszą, że podczas konferencji angielskiego ministra spraw zagranicznych Chamberlaina z prezesem francuskiego gabinetu, Herriotem, ten ostatni oświadczył, że w razie gdyby była proponowana choćby najmniejsza zmiana granicy polsko-niemieckiej, rząd polski powinien być za przesyony i poprzednio do przedłożenia swego zapatrywania na tę sprawę.

Dotychczasowy poseł japoński przy rządzie polskim, p. Naotake Zate został przeniesiony w tym samym charakterze do Moskwy i wyjechał już z Warszawy.

Panu Prezydentowi Wojciechowskiemu przedłożył swoje listy uwierzytelniające nowy poseł argentyński p. H. I. rion Moreno, przyczem wygłoszono z obu stron serdeczne mowy okolicznościowe.

Rosja — Ze Lwowa informują, że grupa zbrojczyków usiłowała wysadzić w powietrze most kolejowy na rzece Kajala, w celu wymordowania członków delegacji sowieckiej, która powracała z Tyflisu do Moskwy, spisek jednak został w czasie wykryty i zamach udaremiony. Zbrodniarzy uwięziono. Jeden z nich otrul się w więzieniu.

Litwa, — Wiadomości nadesłane ze

źródeł litowskich informują, że na granicy polsko litewskiej polska straż graniczna w liczbie 30 żołnierzy zaatakowała Litwinów, wywołując ogromny połoch w całej okolicy.

(Polacy nigdy nie atakowali Litwinów bez przyczyny. Prawdopodobnie i w tym wypadku o ile wiadomości są prawdziwe, graniczna straż polska działała we własnej obronie. P. R.)

Polska. — Angielski dziennik „Daily Mail” ogłosił telegram z Warszawy z zawiadomieniem, że wojska bolszewickie koncentrują się na granicy polskiej, a to celem przeszkodzenia przypuszczalnemu zajęciu Gdańska przez Polaków.

ZWIĄZEK POLSKI W KURYTYBIE.

Zaprasza się szanowanych członków na walne nadzwyczajne zebranie, które odbędzie się dnia 5 kwietnia.

Z powodu rozstrzygnięcia ważnych spraw, uprasza się o jak najwcześniejsze przybycie członków.

Sekretarz — Stanisław Nowacki.

JAN PAWLAK poszukuje syna swego Wiktora, lat 21, przyjechał ze Serbji. Z powodu wypadków lipcowych zaginął bez wieści, w Bauru (prowincja São Paulo). Kto by o nim wiedział, lub on sam, raczy donieść, pod adresem Jan Pawlak, Rua Saldanha Maranh N. 2 Ponta Grossa, Parana.

Baczność!

Zaginęły 2 konie

Franciszko Urbanskiemu z Tres Barras (S. Cath.) a mianowicie czerwono-białe „Pampa” konie jeszcze nie kastrowany, mający na tylnej prawej nodze markę „U”, liczący 2 lata i 3 miesiące oraz klacz czarna licząca 3 lata i 5 miesięcy, mająca na szczęce markę „S”. Kto by owe konie odnalazł otrzyma **100\$000 nagrody**

TWO IM SW JANA CHRZCZYCIELA W CRUZ MACHADO POSZUKUJE NAUCZYCIELA Pensja 120\$000, może być kawalerem lub żonatym. Co do organizacji Zw. Nauczycieli może być zależnym lub niezależnym

Prezes — Jan Maszcz

Wezwanie do rejestracji rocznika 1904 roku.

Wydział Konsularny przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro zawiadamia wszystkich obywateli polskich, urodzonych w roku 1904, zamieszkałych albo czasowo przebywających w Brazylii, (oprócz zamieszkałych w stanach Parana, Santa Catharina, Rio Grande do Sul i Mato Grosso, należących do okręgu Konsulatu R. P. w Kurytybie), że niezależnie od czasu oraz powodów ich wyjazdu z kraju winni się zgłosić do Wydziału Konsularnego, Marquez de Olinda 12, Rio de Janeiro, do dnia 30 Kwietnia r. b. od 9 do 12 rano, z celem zarejestrowania się, za jednoczesnym przedstawieniem dokumentów stwierdzających tożsamość osoby, względnie ich odpisów, zalegalizowanych przez Urzędz Konsularne lub władze miejscowe.

O ile zainteresowani nie mieszkają w Rio de Janeiro mogą nadesłać dokumenty pocztą, z równoczesnym podaniem na piśmie:

- 1) swego imienia i nazwiska,
- 2) daty i miejsca urodzenia,
- 3) imion rodziców i czy oni żyją,
- 4) zawodu ojca,
- 5) adresu ostatniego miejsca stałego zamieszkania w kraju,
- 6) dokładnego adresu stałego zamieszkania zagranicą,
- 7) narodowości,
- 8) wyznania,
- 9) zawodu względnie zatrudnienia,
- 10) wykształcenia,
- 11) stanu cywilnego (rodzinnego),
- 12) ukarań sądowych,
- 13) wał fizycznych.

UWAGA, O ile zarejestrowany zmienia miejsce stałego zamieszkania zagranicą względnie wyjeżdża na stałe do kraju, powinien zgłosić tę zmianę w Urzędzie Konsularnym, podając swój nowy adres.

Zapis niniejszy do spisów poborowych ma charakter wyłącznie ewidencyjny i nie będzie pociągał za sobą obowiązku powrotu do kraju osób doń wpisanych.

Należy nadesłać 500 rejsowy znaczek poczt. na odpowiedź.

Kierownik Wydziału Konsularnego
J. Warchałowski.

Baczność, baczność Kolonisto!

Dokąd przyjeżdżasz? Do Kurytyby po sprawunki! A gdzie stajiesz, gdzie będziesz kupował? Na naszej ulicy, Bonifacio, gdzie co sobotę nasze gospoście z Abranches i Kandydy wozami stawają i kupują co serce i kieszeń pozwolą. Tam szczególnie nam się spodobał dom handlowy, kupca Luiz Rose, gdzie można tanio kupować wszystko potrzebne do kuchni i gospodarstwa.

Jak mówią, p. Luiz Rose temi dniami otrzymał nowy transport towarów i narzędzi z Anglii, Ameryki, Niemiec a nawet z Polski, szczególnie żelazstwa, które nasz kolonista potrzebuje.

Spisać wszystkie towary domowe i gospodarskie, które ma na sprzedaż p. Luiz Rose, napelniliby się sporo papieru. Najlepiej kolonista sam z gospodarstwem wstąpi do sklepu, wybierając i kup czego potrzebuje.

LUIZ ROSE

Dom handlowy maszyn i narzędzi rolniczych, sprzętów domowych i porcelany

Kurytyba, ulica José Bonifacio N. 8

Dop.: Poleca się także najlepsze sztuczne nawozy

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL ETZEL E CIA.
KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVENBRO 93
Pod kierownictwem aptekarza K. Klemana

TELL Elixir Purgativo Christini na wszelkie choroby żołądka i kiszek oraz wywoływane przez nie bóle	TELL Elixir Peitoral Pewny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influencję i t. p.	TELL Vermicida Największy wróg wszystkich robaków we wnętrzu dzieci i dorosłych	TELL Farby są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. D) nabycia we wszystkich kolorach
---	--	--	--

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne
Mówi się po polsku

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA — PARANA — BRAZIL
Rua José Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)
Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmaira

FILJA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obuwia wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

SPECJALNOŚĆ

KALOSZE

Wykonane na wzór trzewików do sznurowania **BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE**

UWAGA: obuwie sprzedaje się pod gwarancją, to jest, gdy się okaże jakaś niedokładność, czyli nietrwałość obuwia, udowodniająca winę fabrykacji, to takie małe naprawy wykonuje się darmo

Piekarnia i Cukiernia „Riachuelo”

Anton Iberer
ul. Riachuelo 30 KURYTYBA — ul. Riachuelo 30

Zwiedzenie tego interesu każdemu się opłaci bo można tu dostać dobry towar za tanie pieniądze!

Poleca się wina portowe „Adriano Ramos Pinto”, prawdziwe wina włoskie „Fernet Branca de Milano” i „Chausset Gris”, posiłki, likiery, piwa, chops, smaczne kielbasy, włoski ser „Moleterno” i „Prowla”, ser z Jaragua i Minas Geraes, masło, śmietanka, mleko świeże i kondensowane, hiszpańskie olejki do potraw, najrozmaitsze konserwy owocowe i marmelady, najlepsze kawy jako to: Cury, Paulistano, Liberty i Moka, miód najlepszy, herbata czarna i zielona czekolady „Lacta” i „Andaluza”, skrzyneczki prezentowe i t. d. — Codziennie świeży chleb! W każdy czwartek i w każdą sobotę: szurasko!

Konsultorium lekarzy Apteki Violani

Kurytyba, ul. Com Araujo 99

Przyjmuje się każda godzina dniem i nocą

Dr. Carlos Moreira Specjalista chorób oczu, uszu, nosa i gardła.	Dr. Anastacio Monteiro Choroby wewnętrzne. Specjalista organów oddechowych i dziecięcych. Posiada specjalne instrumenty. Leczy według najnowszych sposobów syfilis, choroby skórne i krwi.	Dr. Allegretti Filho Praktyka ogólna.	Dr. Carlos Grey Były asystent w wydziale medycznym - chirurgicznym szpitalu - Misericordia w Rio de Janeiro
Przyjmuje od 1 do 3 popołud.	Przyjmuje od 11 do 12 1/2 - 4	Przyjmuje od 9 do 11 przed południem	Operator i Akuszer Specjalista chorób kobiecych i dziecięcych. Przyjmuje od 4 do 6 wiecz.

CASA BICHELS przy ulicy 15 de Novembro N. 70.

Założ. w 1897 przez Alfreda Ernesta Bichelsj

Ma zawsze na składzie wielki wybór kapeluszy dla pań i dzieci, zabawek, materiałów, przedmioty właściwe na prezenty, oraz na karnawał. Warto przekonać się osobiście o dobroci towarów jako też o niskich cenach

Żelazo sztabowe—okucia, narzędzia dla kowali, stolarzy i wszelkich innych rzemiosł, szkło do okien, farby, towary emaljonowane i fajansowe, drut kolczasty, łańcuchy, Maszyny Rolnicze, jak np. plugi, włóki, brony, drapaki, sieczkarnie, młóckarnie, marteże, łopaty, rydle, kopaczki, siekiery, kosy i t. d.

W wielkim wyborze!

Po cenach przystępnych!

CASA METAL

Jose Hauer Junior & Cia.

Curityba — Rua 15 de Novembro N. 44

Dr. Mirosław Szchigowski

Były asystent klinik europejskich

Lekarz i operator

DOKONUJE WSZELKICH OPERACJI CHIRURGICZNYCH I KOBIECYCH
Leczy według najnowszych sposobów. Bada za pomocą promieni Roentgena.

Posiada własną pracownię do badań mikroskopowych i badań krwi na choroby ukryte

Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie w swej klinice.

Rua São Francisco n. 25 - Kurytyba

Piwa z browaru
Atlantica
przewyższające wszystkie inne

Ziemia do sprzedania.

W Duzonie są do sprzedania dwie posiadłości składające się z 9 akierów ziemi do orania z dobrą pastwą, ogrodem, dwiema studniami i dobrą wodą w miejscu gdzie się krzyżują drogi do Cruz Machado i do innych kolonij. Oddalone są 1 km. od stacji kolejowej. Cena 7.500\$000.

Również jest do sprzedania 25 akierów ziemi w miejscowości Paulo Frontim, z tych 15 akierów do sadzenia miłki i fiżonu, a 10 akierów plantacji herwy (herwalu). Są położone przy drodze kolejowej i oddalone od stacji 5 km. Droga wozowa do samego domu. Cena za akier 300\$000.

Potrzebnych informacji udzieli p. Rudolf Pawowk w Dori

Zakład Krawiecki

Jakóba Prokopiaka

przy ulicy Saldanha Marinho N. 53
Kurytyba - Parana.

Zawiadamiam Szanowną klijentelę, że posiadam na składzie wybór najlepszych i najmodniejszych materiałów krajowych i zagranicznych. Proszę przyjść i przekonać się, że wykonam dobre, ładne i tanie ubrania.

UWAGA!

Kto się ładnie chce ubierać? Niech się nie da obcyemu szwadzić. Niechaj idzie do Polaka Do Jakóba Prokopiaka.

Jacek Dromlewicz

Zęby sztuczne z podniehtaniem i bez, w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie bez bólu.
Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. Przy ul. Rachuelo n. 8 - 015

Dr. Archimedes Cruz

Lekarz operator i akuszer. Leczy syfilis i choroby pęcherza. Klinika dla kobiet i dzieci.

Konsultorium: rua Dr. Trajano Reis 3. od 8 do 9 przed poł i od 1 do 5 po połud. Na wezwanie w każdą godzinę dniem i nocą

Dr. Ulysses Vieira

Adwokat

Rua Carlos de Carvalho 87
KURYTYBA

Drogiaria i apteka

"Minaerva"
Maximo & Cia

Kurytyba, Plac Tiradentes 57
Wielki skład krajowych i zagranicznych lekarstw.

Posiada na składzie najlepsze środki przeciw robakom w kiszkiach, przeciw kaszlowi i t. d.

Polski zakład fryzjerski

Stanisława Ulickiego

w Kurytybie

przy ulicy Blichuelo 30
poleca się łaskawem względem szanownych rodaków.

FABRYKA KAP SŁOMIANYCH

Maks Henning

Avenida Dr. Canid. de Azevedo 225
(Dawniej Graciosa)

KURYTYBA

Wyrabia kapy na butelki rozmaitej wielkości

Kupuje słomę w wszelkich ilościach po dobrych cenach

Sprzedaje sieczkę po cenie przystępnej

„Cervejaria Cruzeiro”

Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro”, „Pilsen”, „Pomba”, „Escurinha” i inne.

Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny.

KURYTYBA - CAJKA POSTAL 193

Apteka „Tiradentes”

Walerego Wiśniewskiego

Plac Tiradentes N. 37

Baczność Koloniści polscy!

W aptece tej, której właścicielem jest Polak, rozmówicie się w języku ojczystym i znajdziecie rzetelną obsługę.

SWÓJ DO SWEGO

„A VENCEDORA”

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, tańszych i droższych owiniętych w papier („ballas”), malinowe, nowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych i mlecznych.

Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Uprasza Sz. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.

Franciszek Lachowicz i.

CORITIBA - Rua Cabral Nr. 53 - PARANA.

Fabryka cukierków

„AURORA”

Józefa Kuli.

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmeli owinięte w papier („ballas”) we wszystkich odmianach.

Ulica Martim Affonso nr. 16.

Coritiba - Paraná - Brasil.

Aniliny i farby niemieckie

Marki BAYER

do farbowania zwłaszcza wybitnych rzeczy, w paczkach z drobnymi wskazówkami i w skrzynkach po 1 kilo, we wszelkich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy, skórek, wyrobów roślinnych i t. d.

ISIS BICHOROL

najsilniejszy środek do wytopienia robactwa wszelkiego rodzaju

CARLOS LUHM

Rua Blichuelo 52 - Kurytyba - Parana - Brasil

Wielki Sklep Polski Marcina Szyndy & Ska

Plac Tiradentes N. 19

ma zawsze na składzie: mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe.
Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach

Kupuje produkta rolne jakoto: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo itp.

SZCZEDAŃ NA KOLONJE HURTOWNA I DETALICZNA

CENY PRZYSTĘPNE

Posiada filje w Thomaz Coelho i Araukarji

Największy wyalazek dla leczenia syfilisu „Elixir 914”

uznany przez Narodowy Departament zdrowia publicznego pismem dn. 21 lutego 1916 roku, Nr. 26

Zwalcza skutecznie syfilis bez niebezpieczeństwa dla iniekcji. Jest energicznym środkiem, czyszczącym krew i lekarstwem o wielkiej wartości. Już przy użyciu trzeciej flaszeczki, objawy chorób nawet poważniejszych: plamy, fistuła, pryszczki, wrzody i reumatyzm, znikają jakby ja ręką odjął. U 95% mężczyzn żonaty, którzy za czasów kawalerskich chorowali na choroby sekretne choroby te pozostają chronicznymi i to jest przyczyną, że tysiące kobiet zamężnych cierpią na rozmaite niedomagania kobiece, nie wiedząc zupełnie, co to choroby spowodowało.

3 flaszeczki wystarczą zupełnie do odzyskania waszego zdrowia i uratowania waszych dzieci od przybyłych następstw.

Dla dzieci syfilitycznych jest „ELIXIR 914” najodpowiedniejszą szkodliwym lekarstwem, ponieważ nie atakuje żołądka i jest przyjemnym w użyciu. „ELIXIR 914” nabyć można we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Brazylii.

Główny skład Galvão e Cia - São Paulo, Av. São João 145

Szanowne Panie!

W ciągu 4-ech godzin uwolnić się możecie od kolek macicznych, jeżeli używacie „FLUXO SEDATINA”
uznana przez Narodowy Departament Zdrowia Publicznego, pismem dnia 28 czerwca 1915 roku, Nr. 67.

„Fluxo-Sedatina” jest jedywym znanym produktem leczniczym, którego skutek jest najszybszym w leczeniu niedomagań kobiecych. Kolki maciczne leczy w ciągu 4-ech godzin. Używany 15 dni przed porodem, ułatwia poród, zmniejsza bolesność porodowe i kolki, i zabezpiecza życie kobiet przed następstwami krwotoków, jak częstych przy porodach. Przy innych chorobach kobiecych „Fluxo-Sedatina” działa zawsze skutecznie i leczy wszystkie niedomagania kobiece.

Zaleca się lekarzom i akuszerkom

Jedyni depozytariusze:

Galvão e Cia - São Paulo - Avenida São João 145.

Towarzystwa Francuskie Zegluga Morskiej.

„Chargeur's Reunis” „Sud Atlantique”

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Hawre i Bordeaux

Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospieszonymi, które odbywają podróż ze Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów, którzy znajdują jak najwygodniejsze pomieszczenie.

Statki mają do dyspozycji kabiny III klasy.

Podróż do Polski odbywa się z Santos albo z Rio de Janeiro do Le Havre a z Le Havre do Gdyni statkiem „Pologne”.

Najbliższy odjazd do Europy

	Z SANTOS	Z RIO DE JANEIRO
•CEYLON.	—	2 marca
•MASSILIA.	6 marca	7 „
•LIPARI.	—	9 „
•EUBEE.	—	22 „
•MEDUANA.	4 kwietnia	5 kwietnia

Sprzedaj biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. zd. (bilhetes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela

AGENT

Ignacy Kasprowicz

ul. da Luiz Xavier N 28, Kurytyba.

Nasiona z Polski

znane są już w następujących miastach Brazylii: Espirito Santo, Goyaz, S. Paulo, Parana, Sta Catharina i Rio Grande. — Wszędzie w tych sześciu stanach, czy to na wyżynach czy nizinach gorących, dają znakomite wyniki i uznane są za najlepsze nasiona

Wszędzie zadajmy tylko polskich nasion. Nie kupujmy innych!

Paweł Nikodem

Skład nasion w Kurytybie

ul. Parana, T. w. w. Z. 110, 5
Wylika koleją lub pocztą do wszystkich miejscowości w Brazylii